

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 08.10.2004 Časová verzia predpisu účinná od: 15.10.2004 do: 14.08.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

528

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 22. septembra 2004,

ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne a v spolupráci s lekárom

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 20a ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne

(1) Pri výkone ošetrovateľskej praxe sestra samostatne

- a) vykonáva sesterskú diagnostiku posudzovaním zdravotného stavu osoby a zhodnotením zdravotných problémov,
- b) stanovuje sesterskú diagnózu podľa osobitného predpisu,¹⁾ podľa písmena a) a Medzinárodnej klasifikácie ošetrovateľskej praxe,
- c) vypracúva individuálny plán ošetrovateľskej starostlivosti v spolupráci s osobou, ktorého súčasťou je stanovenie cieľa, výsledných kritérií a intervencií sestry,
- d) plánuje intervencie, priebežne posudzuje a hodnotí účinnosť jednotlivých intervencií a reakcií osoby,
- e) informuje osobu o potrebe, rozsahu a cieľoch ošetrovateľskej starostlivosti zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, primerane veku a aktuálnemu zdravotnému stavu osoby,
- f) vyhodnocuje ošetrovateľský proces.

(2) V nadväznosti na ošetrovateľské výkony uvedené v odseku 1 sestra samostatne

- a) nepretržite sleduje a zabezpečuje uspokojovanie biologických, psychických, sociálnych a duchovných potrieb osoby súvisiacich so zdravím, chorobou a umieraním s rešpektovaním ľudskej dôstojnosti a udržiavaním kvality života,
- b) spolupracuje s osobou, s jej rodinou alebo inými blízkymi osobami, podporuje a usmerňuje ich v procese adaptácie na bežný život vrátane poskytnutia potrebných vedomostí a nácviku potrebných zručností,
- c) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia, ochranu intimity a komfort pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti,
- d) podporuje, obhajuje a presadzuje potreby a práva osoby,

- e) vykonáva činnosti na prevenciu vzniku syndrómu z imobility polohovaním a ošetrovateľskou rehabilitáciou,
- f) ošetruje drény, periférne a centrálné cievne katétre, epidurálne katétre, permanentné močové katétre, kanyly a stómie,
- g) aplikuje zábaly a obklady,
- h) meria, sleduje a interpretuje zistené numerické a klinické údaje fyziologických a vitálnych funkcií osoby v rozsahu nevyhnutom na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti,
- i) zabezpečuje starostlivosť o dieťa,
- j) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení používaných pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienických predpisov,
- k) informuje o možnosti použitia voľnopredajných liekov a doplnkov výživy a ich spôsobe použitia,
- l) podieľa sa na tvorbe programov na podporu verejného zdravia, zdravotnej politiky, vzdelávania a výskumu v ošetrovateľstve a na ich realizácii.

(3) Na základe indikácie lekára sestra samostatne

- a) meria fyziologické funkcie a vitálne funkcie,
- b) odoberá biologický materiál,
- c) preväzuje a ošetruje rany s výnimkou rán, ktoré svojím priebehom hojenia vyžadujú zásah lekára,
- d) zavádza žalúdočné a dvanástnikové sondy,
- e) zavádza permanentné močové katétre u žien a rektálne rúrky,
- f) aplikuje kyslíkovú liečbu, enterálnu výživu, klyzmy, liečivé kúpele,
- g) vykonáva kontinuálnu abdominálnu peritoneálnu dialýzu,
- h) podáva lieky všetkými dostupnými formami; vnútrožilovú formu liekov a parenterálnu výživu môže podávať len na základe písomného poverenia lekára, ktorého vzor je uvedený v prílohe,
- i) zabezpečuje okamžitú lekársku pomoc v prípade potreby počas ošetrovateľského výkonu.

§ 2

Rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou v spolupráci s lekárom

Sestra vykonáva aj ošetrovateľské výkony, ktoré súvisia s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri

- a) zavádzaní epidurálneho katétra, močového katétra u detí a mužov,
- b) chirurgických výkonoch,
- c) endoskopických vyšetreniach,
- d) invazívnych a neinvazívnych výkonoch,
- e) podávaní kontrastných látok vnútrožilovou formou,
- f) podávaní transfúzie krvi a krvných derivátov.

§ 3

Rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne

(1) Okrem výkonov uvedených v § 1 ods. 1 a 2 v závislosti od reprodukčného obdobia ženy pôrodná asistentka

- a) poskytuje informácie a služby súvisiace s podporou zdravého rodinného života, informácie o plánovanom rodičovstve, liečebnej telesnej výchove, zdravom životnom štýle, o metódach a voľbe plánovania rodiny s ohľadom na vek, zdravotný stav, kultúru a vierovyznanie a o možnostiach genetickej diagnostiky rodičovského páru,
- b) informuje o zdravých sexuálnych návykoch a pozitívnom rodičovstve, o prevencii, diagnostike a liečbe gynekologických ochorení vrátane skríningu,
- c) poskytuje poradenstvo v oblasti metodiky diagnostiky a liečby sterility, alternatívnej liečby klimakterických ťažkostí, sexuálnych problémov,
- d) informuje o možnostiach ochrany pred domácim násilím, citovým zneužívaním, fyzickým zanedbávaním a dôsledkami spoločenskej neprispôsobivosti,
- e) poskytuje informácie o včasnej diagnostike tehotnosti a podľa rozhodnutia ženy orientačne posudzuje dátum pôrodu,
- f) vykonáva posúdenie zdravotného stavu a poskytuje starostlivosť tehotnej žene v oblasti telesnej, psychickej a sociálnej,
- g) identifikuje a hodnotí rizikové faktory z anamnézy,
- h) vykonáva psychofyzickú prípravu tehotnej ženy a sprevádzajúcich osôb,
- i) informuje tehotnú ženu o možnostiach pôrodu a podporuje ju a jej rodinu pri výbere miesta a spôsobu pôrodu,
- j) podporuje, obhajuje a presadzuje potreby a práva ženy, plodu a novorodenca.

(2) Pôrodná asistentka samostatne počas pôrodu v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti²⁾

- a) posudzuje rodičku v oblasti fyzickej, duševnej a sociálnej,
- b) monitoruje zdravotný stav plodu,
- c) monitoruje zdravotný stav rodičky,
- d) usmerňuje rodičku a sprevádzajúce osoby, usmerňuje aktivity rodičky a osoby prítomnej pri pôrode,
- e) posudzuje priebeh a postup pôrodu kontrolovaním kontrakčnej činnosti, vaginálnym vyšetrením dilatácie pôrodných ciest,
- f) identifikuje odchýlky od normálneho priebehu pôrodu,
- g) odporúča rodičke výber nefarmakologických metód na zmiernenie a zvládnutie pôrodných bolestí,
- h) podporuje rodičku pri výbere alternatív vedenia pôrodu,
- i) zabezpečuje psychickú podporu rodičke a sprevádzajúcim osobám,
- j) odvádza fyziologický pôrod vrátane pôrodu, pri ktorom sa vyžaduje epiziotómia v prítomnosti lekára,
- k) ošetruje jednoduché pôrodné poranenia vrátane epiziotómie po odvedení fyziologického pôrodu,
- l) vykonáva prvé ošetrenie novorodenca a zabezpečí jeho včasné priloženie k prsníku matky,
- m) monitoruje psychický a fyzický stav rodičky bezprostredne po pôrode,
- n) zabezpečuje okamžitú lekársku pomoc počas výkonu v prípade potreby.

(3) Pôrodná asistentka samostatne po pôrode a v šestonedelí

- a) monitoruje fyzický a psychický stav ženy a novorodenca, odchýlky od normy a v prípade potreby odporučí, prípadne zabezpečí lekársku starostlivosť,

- b) ošetruje novorodenca,
- c) asistuje rodičke pri začatí dojčenia a dohliada na dodržiavanie zásad správnej techniky dojčenia,
- d) podporuje ženu pri dojčení, v prípade nedostatočnej laktácie oboznamuje ženu o možnostiach náhradnej výživy novorodenca,
- e) poskytuje vedomosti z oblasti správnej životosprávy, plánovaného rodičovstva počas dojčenia a starostlivosti o novorodenca.

(4) Na základe indikácie lekára pôrodná asistentka samostatne

- a) meria fyziologické funkcie a vitálne funkcie,
- b) odoberá biologický materiál,
- c) preväzuje a ošetruje rany s výnimkou rán, ktoré svojím priebehom hojenia vyžadujú zásah lekára,
- d) zavádza permanentné močové katétre u žien a rektálne rúrky,
- e) aplikuje kyslíkovú liečbu, enterálnu výživu, klyzmy, liečivé kúpele,
- f) podáva lieky všetkými dostupnými formami; vnútrožilovú formu liekov a parenterálnu výživu môže podávať len na základe písomného poverenia lekára, ktorého vzor je uvedený v prílohe,
- g) monitoruje priebeh fyziologického tehotenstva, v ktorého rámci najmä sleduje hmotnosť, fyziologické funkcie, laboratórne testy, vyšetruje panvu pelvimetrom, vonkajšími hmatmi, stetoskopom, UDOP prístrojom, elektronickým fetálnym monitorom a Dopplerovým prístrojom.

§ 4

Rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou v spolupráci s lekárom

Pôrodná asistentka vykonáva aj ošetrovateľské výkony podľa § 2 okrem zavádzania močového katétra u detí a mužov a výkony pôrodnej asistencie, ktoré súvisia s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri

- a) nefyziologickom priebehu tehotenstva a šestonedelia,
- b) nefyziologickom pôrode a pôrode operačnou cestou, spolupracuje pri diagnostike a liečbe gynekologických ochorení,
- c) uskutočňovaní metód asistovanej reprodukcie.

§ 5

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. októbra 2004.

Rudolf Zajac v. r.

Príloha k vyhláške č. 528
2004 Z. z.

POVERENIE NA VNÚTROŽILOVÚ APLIKÁCIU

POVERENIE NA VNÚTROŽILOVÚ APLIKÁCIU

Názov zdravotníckeho zariadenia: Sídlo:
Meno a priezvisko pacienta:
Rodné číslo pacienta:
Druh prípravku v presnom zložení: a) i. v. injekcia b) i. v. infúzia c) parenterálna výživa
Odtlačok pečiatky a podpis poverujúceho lekára potvrdzujúci poverenie a vykonanie poučenia sestry o jej postupe pri výskyte možných komplikácií:
Meno a priezvisko poverovanej sestry/pôrodnej asistentky a jej podpis potvrdzujúci, že s poverením súhlasí a bola poverujúcim lekárom zrozumiteľne, bez nátlaku a s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť pre súhlas s poverením, poučená o postupe pri výskyte možných komplikácií pri aplikácii:
Dátum poverenia: Doba aplikácie: ☐ jednorazová aplikácia ☐ od – do:

Dokument o poverení je súčasťou zdravotnej dokumentácie pacienta podľa § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Podpis poverenej osoby potvrdzujúci splnenie poverenia:

1) § 2 ods. 7 zákona č. 311/2002 Z. z. o povolani sestry, o povolani pôrodnej asistentky, o Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 14/1992 Zb. o Slovenskej komore stredných zdravotníckych pracovníkov a o Slovenskej komore zubných technikov v znení neskorších predpisov.

2) § 17 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 241/1998 Z. z.

